
**Банктік қадағалау жөніндегі Базель комитетінің
(Базель III) және ҚР Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын
реттеу мен қадағалау агенттігінің ұсыныстарына сәйкес
банктік капитал стандарттарына салыстырмалы талдау**

Стратегия және талдау департаменті

Алматы, 2010

Меншікті капитал

Құрамы	(Basel III) өзгерістерді ескере отырып Basel талаптары	ҚҚА талаптары	Үйлестіру
Негізгі капитал (common equity)	ақысы төленген жай акциялар + бөлінбеген таза кіріс (резервтер)	Жоқ	01.01.2013ж. бастап негізгі капиталды енгізу: төленген жай акциялар + Банктік тәуекелдерді жабуға өткен жылдардың таза кірістері есебінен қалыптасқан резервтер
1-ші деңгейдегі капитал (K1)	ақысы төленген жай акциялар + бөлінбеген таза кіріс (резервтер) + кумулятивті емес артықшылығы бар акциялар + өткен жылдардағы бөлінбеген кіріс + Basel III критерийлеріне сәйкес келетін қосымша капитал + Мерзімсіз қаржы құралдары (2013 жылдан бастап 10 жыл ішінде K1 алып тастағанда) - гудвилл және материалдық емес активтер; - өткен жылдардың шығындары - ағымдағы жылдың кірістеріне шығыстардың асып кетуі	меншікті сатып алынған акцияларды қоспағанда, жай акциялар + өткен жылдардың бөлінбеген таза кіріс (оның ішінде өткен жылдарда аза кіріс есебінде қалыптасқан қорлар, резервтер) + Артықшылығы бар акциялар үлесі (с 01.07.2011г. в размере не более 15% от K1) + қосымша капитал + мерзімсіз қаржы құралдары (01.07.2011ж. алып тасталды) - материалдық емес активтер - өткен жылдардың шығындары - ағымдағы жылдың кірістеріне шығыстардың асып кетуі	K1 түзету: • K1 15% астам мөлшерде 01.07.2011жылдан бастап артықшылығы бар акциялар үлесін енгізу бойынша талаптарды алып тастау, сондай-ақ мерзімсіз қаржы құралдары K1 есебінен 01.07.2011жылдан бастап алып тастауды көздейтін нормалар • 01.01.2013 ж. бастап K1 есебінен артықшылықты акцияларды алып тастау* • 01.01.2013 ж. бастап мерзімсіз қаржы құралдарын алып тастау

* Қайта құрылатын банктер үшін қайта құрылымдау аяқталғаннан кейін 5 жылға мерзімін кейінге қалдыру көзделеді (2016ж.)

Меншікті капитал

Құрамы	(Basel III) өзгерістерді ескере отырып Basel талаптары	ҚҚА талаптары	Үйлестіру
<p style="text-align: center;">Екінші деңгейдегі капитал (К II)</p>	<p>ағымдағы жылдың бөлінбеген таза кіріс + қайта бағалауға байланысты резервтер + жалпы резервтер және шығындарды жабуға арналған резервтер + реттелген борыш + кумулятивті артықшылығы бар акциялар + капиталдың гибриді құралдары</p>	<p>ағымдағы жылдың бөлінбеген кірісі + негізгі құралдар мен бағалы қағаздарды қайта бағалау мөлшері + кастодиан шартының талаптарында қабылданған инвестицияланбаған қаражаттардың қалдықтарын шегергенде тәуекелдерді ескере отырып, мөлшерленген активтер сомасының 1,25% аспайтын сомасында жалпы банктік тәуекелдерге резервтердің (провизиялардың) мөлшері + Банктің сатып алынған реттелген борышты шегергенде КІ сомасының 50% аспайтын сомада МК енгізілетін екінші деңгейдегі банктің реттелген борышы + артықшылығы бар акциялар үлесі (қалдығы) (01.07.2011ж.бастап) + мерзімсіз қаржы құралдары (01.07.2011ж.бастап толық көлемде енгізіледі).</p>	<p>КП түзету:</p> <p>КП енгізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● жалпы резервтер, оның ішінде 01.01.2013ж. бастап тәуекелдерді ескере отырып, мөлшерленген активтер сомасының 1,25% аспайтын сомасында динамикалық резервтер; ● 01.01.2013ж. бастап артықшылығы бар акциялар сомасы; ● 01.01.2013ж. бастап толық көлемде мерзімсіз қаржы құралдары; ● 01.01.2013ж. бастап толық көлемде екінші деңгейдегі банктердің реттелген борыш
<p style="text-align: center;">Лимиттер</p>	<p>КП ≤ КІ болдырмау</p>	<p>КП ≤ КІ</p>	<p>КП ≤ КІ 01.01.2013ж. бастап болдырмау</p>
<p style="text-align: center;">3-ші деңгейдегі капитал (КIII)</p>	<p>КIII болдырмау</p>	<p>3-ші деңгейдегі реттелген борыш - 2 жылдан бастап 5 жылға дейін өтелгенге дейін бастапқы мерзімімен қысқа мерзімді реттелген борыш. КП енгізілмеген оның амортизацияланған бөлігін қоспағанда КIII енгізілу мүмкін екінші деңгейдегі банктің реттелген борыш.</p>	<p>КIII 01.01.2013ж. бастап болдырмау</p>

Меншікті капитал

Құрамы	(Basel III) өзгерістерді ескере отырып Basel талаптары	ҚҚА талаптары	Үйлестіру
МК шегерімдер	<p>Еншілес қаржы ұйымдарды және банкке афилирленген тұлға болып табылатын басқа ұйымдардың капиталына* инвестициялар</p> <p>Басқа қаржы ұйымының капиталына инвестициялар осы қаржы ұйымының кәдімгі акциялар $\geq 10\%$</p> <p>Басқа қаржы ұйымдардың капиталына жиынтық инвестициялар $\geq 10\%$ шегерімге банктің негізгі капиталдың $\geq 10\%$ сомасы жатады</p> <p>Банктік емес коммерциялық ұйымның капиталына $\geq 15\%$ банктің негізгі капиталдың инвестициялары 2014 – 2019ж.ж. бастап 20% → 100%</p> <p>Банктік емес коммерциялық ұйымының капиталына жиынтық инвестициялар – шегерімге банктің негізгі капиталдың $\geq 60\%$ сомасы жатады 2014 – 2019ж.ж. бастап 20% → 100%</p> <p>Инвестициялардың азайту мына принцип бойынша жүргізіледі: 50% бірінші деңгейдегі капиталдың сомасының және екінші деңгейдегі капиталдың 50%</p>	<p>Бас ұйымының капиталына инвестициялар (01.01.2013ж.бастап)**</p> <p>Еншілес ұйымының капиталына инвестициялар (01.01.2013ж.бастап)**</p> <p>Капиталға инвестициялар, реттелген борыш және заңды тұлғалардың жиынтық мөлшері банктің бірінші деңгейдегі капиталдың және банктің екінші деңгейдегі капиталдың 10% сомасынан асатын капиталға өзге салымдары</p> <p>Банк инвестициялары бірінші деңгейдегі капиталдың жалпы сомасында және екінші деңгейдегі капиталдың бөлігінде меншікті капиталдың есебіне енгізілетін бірінші деңгейдегі капиталдың үлес шегінде алынады</p>	<p>01.01.2013ж.бастап түзету:** Басқа қаржы ұйымының капиталына инвестициялар осы қаржы ұйымының жай акцияларының $\geq 10\%$</p> <p>Басқа қаржы ұйымының капиталына жиынтық инвестициялар банктің негізгі капиталының $\geq 10\%$ шегерімге $\geq 10\%$ сомасы жатады</p> <p>Банктік емес коммерциялық ұйымының капиталына жиынтық инвестициялар – шегерімге банктің негізгі капиталының $\geq 60\%$ сомасы жатады</p> <p>Банк инвестициялары бірінші деңгейдегі капиталдың жалпы сомасында және екінші деңгейдегі капиталдың бөлігінде меншікті капиталдың есебіне енгізілетін бірінші деңгейдегі капиталдың үлес шегінде алынады</p>

* Капиталға инвестициялар – акциялар, реттелген борыш, мерзімсіз қаржы құралдары

** Қайта құрылатын банктер үшін қайта құрылымдау аяқталғаннан кейін 5 жылға мерзімін кейінге қалдыру көзделеді (2016ж.)

Кредиттік тәуекел бойынша активтерді мөлшерлеуге қойылатын талаптар

Активтер		AAA бастап AA- дейін	A+ бастап A- дейін	BBB+ бастап BBB- дейін	BB+ бастап BB- дейін	B+ бастап B- дейін	B- бастап	Рейтингі жоқ	Ескерту
Мемлекетке және орталық банктерге қойылатын талаптар	Базель	0	20	50	100	100	150	100	
	ҚҚА	0 – резидент еместерге 0 – ҚР Үкіметіне және ҚРҰБ	20 – резидент еместерге	50 - резидент еместерге	100 - резидент еместерге	100 - резидент еместерге	100 - резидент еместерге	МК шегерімі	- «BBB-» төмен емес тәуелсіз рейтингі бар шетел мемлекеттердің облигациялармен мәмілелер жасауға рұқсат берілді (№128 НҚА)
Мемлекеттік кәсіпорындарға және орталық үкіметке, сондай-ақ өкіметтің жергілікті органдарына жатпайтын ұйымдарға қойылатын талаптар	Базель	20	50	100	100	100	150	100	
	ҚҚА	20 Оның ішінде өкіметтің жергілікті органдарына; 0 – «Самрұқ-Қазына» ҰӘҚ	50 - резидент еместерге	100- резидент еместерге	100- резидент еместерге	150 - резидент еместерге	150 - резидент еместерге	МК шегерімі	- ҚР эмитенттердің «BBB-» төмен емес және «BB-» төмен емес рейтингі бар шетел эмитенттердің облигациялармен мәмілелер жасауға рұқсат берілді (№128 НҚА)
Халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	Базель	0 / 20	50	50	100	100	150	50	
	ҚҚА	0	20	50	100	100	150	вычет из СК	- «BBB-» төмен емес рейтингі бар шетел эмитенттердің облигациялармен мәмілелер жасауға рұқсат берілді (№128 НҚА)
Қаржы компанияларына, банктерге және корпорацияларға қойылатын талаптар		AAA бастап AA- дейін	A+ бастап A- дейін	BBB+ бастап BB- дейін	BB- төмен		рейтингі жоқ		
	Базель	20	50	100	150		100		
	ҚҚА	20	50	100	150 - резидент еместерге 100 - резиденттерге		150 - резидент еместерге 100 - резидент еместерге		
Секьюритизация лау позициялары		AAA бастап AA- дейін	A+ бастап A- дейін	BBB+ бастап BBB- дейін	BB+ бастап BB- дейін		BB- бастап және рейтингі жоқ		
	Базель	20	50	100	350		МК шегерім		
	ҚҚА	20	50	100	350		МК шегерім		
Басқа талаптары		Жеке тұлғаларға берілген кредиттер		Жылжымайтын тұрғын үймен қамтамасыз етілген (ипотекалық тұрғын үй заемдары)			Коммерциялық жылжымайтын мүлікпен қамтамасыз етілгендер		
	Базель	75		35			100		
	ҚҚА	100		50 (кредит/кепіл ≤ 51%) 75 (кредит/кепіл 51% бастап 60% дейін) 100 (басқа)			100		

Меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті

	Мерзімдері кейінге қалдырған шараларды ескере отырып ҚҚА ағымдағы талаптары				ҚҚА талаптарын үйлестіру	Базель III						
	ағымдағы ¹	01.07.11	01.07.12	01.07.13		2013 бастап	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Банктің МК жеткіліктілік коэффициенті (k1-1)	5% 6% 7%	5% ² 6% 7%	7% 8% 9%	8% 9% 10%	5% ³	2013-2016 бағалау енгізу						
Негізгі капитал	min				4,5%	3,5%	4%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
	min+КБ				7%	3,5%	4%	4,5%	5,125%	5,75%	6,375%	7,0%
1 деңгейдегі капитал (k1-2)	min	5% 6% 7%	8% 9% 10%			6%	4,5%	5,5%	6%	6%	6%	6%
	min+КБ				8,5%	4,5%	5,5%	6%	6,625%	7,25%	7,875%	8,5%
Меншікті капитал (k2)	min	10% 12% 14%			8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%
	min+КБ				10,5%	8%	8%	8%	8,625%	9,25%	9,875%	10,5%
Консервациялық буфер (КБ)					2,5%				0,625%	1,25%	1,875%	2,5%
Контрициклдық буфер					0-2,5% ⁴	0-2,5%	(ұлттық заңнамасымен белгіленеді)					
Жүйелі буфер					k2 + 2% ⁵	k1 + 2%						

¹ Тиісінше:

банктік холдинг бар банктерге

жеке тұлғаның ірі қатысушысы бар банктерге

банктік холдинг жоқ және жеке тұлғаның ірі қатысушысы жоқ банктерге

² шартты міндеттемелерді k1-1 есебіне енгізу бойынша, сондай-ақ k1-1 және k1-2 бойынша капиталдандыруды арттыру бойынша мерзімдері кейінге қалдырған қабылданған шараларды жою

³ Пруденциалдық нормативтерден Ертерек ден қою шараларына көшіріледі

⁴ қолданысқа енгізу уақыты макропруденциалдық реттеу органы белгілейді

⁵ мыналарға қолданылады:

- активтердің, кредиттердің және депозиттердің маңызды үлесі бар банкке, оның ішінде жеке тұлғалардың, банк жүйесінде, сондай-ақ СФС белгілейтін салалары бойынша қаржы ресурстарын маңызды шоғырлануы ;

- және/немесе

- банк конгломератының бас ұйымы болып табылатын банкке

Шоғырландырылған негізде меншікті капиталдың жеткіліктілік коэффициенті

		Мерзімі кейінге қалдырған шараларды ескере отырып ҚҚА ағымдағы талаптары	ҚҚА талаптарды үйлестіру	Базель III						
				текущие ¹	2013 бастап	2013	2014	2015	2016	2017
Банк конгломератының меншікті капиталының жеткілікті коэффициенті (k)	min	10% 12% 14%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%
	min+КБ		10,5%	8%	8%	8%	8,625%	9,25%	9,875%	10,5%
Консервациялық буфер (КБ)			2,5%				0,625%	1,25%	1,875%	2,5%
Жүйелі буфер (СБ)			k + 2% ²	k1 + 2%						

¹ Тиісінше:

банктік холдингті бар банктерге

жеке тұлғаның ірі қатысушысы бар банктерге

банктік холдингті жоқ және жеке тұлғаның ірі қатысушысы жоқ банктерге

² мыналарға қолданылады:

- активтердің, кредиттердің және депозиттердің маңызды үлесі бар банкке, оның ішінде жеке тұлғалардың, банк жүйесінде, сондай-ақ СФС белгілейтін салалары бойынша қаржы ресурстарын маңызды шоғырлануы ;

- және/немесе

- банк конгломератының бас ұйымы болып табылатын банкке